

StatoilHydro ASA

4035 Stavanger

Att. Christina Waardal

Statens forurensningstilsyn
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@sft.no
Internett: www.sft.no

Dato: 31.03.2009

Vår ref.: 2007/1036

Deres ref.:

Saksbehandler: Ida Bjørkum, telefon: 22 57 34 01

Vedtak om godkjenning av rapport om kvotepliktige utslipp i 2008 og pålegg om oppfølging for StatoilHydro ASA, Kristinfeltet

SFT kontrollerer og godkjenner den enkelte kvotepliktiges rapportering av CO₂-utslipp. SFT har gjennomgått den innsendte rapporten og finner å kunne legge innrapporterte utslippstall til grunn når kvoteplikten skal gjøres opp 30. april 2009. Kristin har i 2008 hatt et kvotepliktig utslipp på 196 728 tonn CO₂.

Kristinfeltet har hatt avvik fra tillatelsen til kvotepliktige utslipp og klimakvoteforskriften i 2008. StatoilHydro skal sende SFT nærmere informasjon innen fastsatte tidsfrister.

Vedtaket om godkjenning av rapport, herunder også fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet.

1. Sakens bakgrunn

Statens forurensningstilsyn (SFT) viser til tillatelse til kvotepliktige utslipp av CO₂ av 28. mars 2008, med senere endringer, utslippsrapport innlevert 27. februar 2009 og senere korrespondanse.

Kvotepliktige virksomheter skal rapportere sine utslipp av CO₂ innen 1. mars året etter at utslippene fant sted. Dette følger av lov 17. desember 2004 nr. 99 om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteloven) § 16 første ledd og tillatelse til kvotepliktige utslipp punkt 4. Nærmere regler om rapporteringen, herunder regler om hva som skal rapporteres og hvordan utslippene skal beregnes eller måles, er gitt i forskrift 23. desember 2004 nr. 1851 om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteforskriften) kapittel 2 med vedlegg.

SFT kontrollerer og godkjenner den enkelte kvotepliktiges rapportering av CO₂-utslipp, se klimakvoteloven § 17.

2. SFTs vurdering

Overholdelse av fristen for innlevering av utslippsrapport

StatoilHydro sendte for Kristin-feltet inn utslippsrapport for bedrifter med kvotepliktige utslipp av CO₂ den 27. februar 2009, som er innen fristen.

Vurdering av kvotepliktige CO₂-utslipp

Kvoteplikt

Kristinfeltet har kvotepliktige utslipp av klimagasser knyttet til energiproduksjon der innfyrt effekt overskrider 20 MW, jf klimakvoteforskriften § 1-1 bokstav a. For en nærmere presisering av kvotepliktens omfang vises det til vedtak om tillatelse til kvotepliktige utslipp av 28. mars 2008, sist endret 14. januar 2009.

Kilder til kvotepliktige utslipp

Bedriften har i 2008 hatt kvotepliktige utslipp fra følgende kildestrømmer:

Kildestrømnr	Kildestrøm	Kommentar
1	Brenngass	Turbiner
2	Fakkelgass	Fakkel
3	Diesel	Kraftgenerator, nødkraft, brannvannsgeneratorer

For utslippene av CO₂ fra kildestrøm 3 er det ikke stilt krav til metode for beregning av utslippene, såfremt utslippene fra kildestrøm er mindre enn to prosent av det totale årlige utslippet, maksimalt 20 000 tonn. Utslippene fra kildestrøm 3 utgjør 1,04 % av totale CO₂-utslipp fra Kristinfeltet og er dermed innenfor grensen. Det rapporterte utslippet fra kildestrøm 3 fremgår nedenfor, under SFTs vurdering av de kvotepliktige utslippene.

StatoilHydro har for Kristin ikke rapportert om kvotepliktige utslipp som ikke er omfattet av tillatelsen.

Vurdering av aktivitetsdata

StatoilHydro har rapportert aktivitetsdata og usikkerhet i beregning av aktivitetsdata. De rapporterte dataene fremgår i tabellen nedenfor. Der fremgår også kravet til usikkerhet i beregning av aktivitetsdata som er stilt i tillatelsen.

Kildestrømnr	Kildestrøm	Aktivitetsdata	Usikkerhetskrav	Rapportert usikkerhet
1	Brenngass	78 358 027 Sm ³	1,50 %	1,06 %
2	Fakkelgass	2 625 312 Sm ³	7,50 %	5,00 %

Måleutstyr

Bestemmelsen av aktivitetsdata for kildestrøm 1 er ikke fremkommet som beskrevet i pkt. 6 i program for måling og beregning av kvotepliktig utslipp. StatoilHydro opplyser i rapporten (vedlegg 6.2) og i e-post av 19. mars at brenngassen måles med en ultralydmåler, ikke med måleblende slik det beskrives i tillatelsen (program for beregning og måling av kvotepliktige utslipp) av 28. mars 2008.

I vedlegg 6.2 er det beskrevet at det i måling av aktivitetsdata benyttes coriolismåling. Det er uklart for SFT hvilken kildestrøm denne måleren brukes på ettersom heller ikke denne måleren er referert til i program for måling og beregning av kvotepliktig utslipp.

Dette innebærer at tillatelsen ikke er i overensstemmelse med reelle forhold ved Kristinfeltet. StatoilHydro skulle ha informert SFT om at måleutstyret som benyttes ikke er det samme som det som er beskrevet i tillatelsen tidligere jf. tillatelsen til kvotepliktig utslipp av klimagasser. StatoilHydro skal derfor sende SFT opplysninger om måleutstyret som benyttes i bestemmelse av aktivitetsdata for kildestrøm 1 og 2 herunder type måleinstrument, spesifikasjon, usikkerhet i instrument, plassering, kontrollmetode, kontrollfrekvens og hvem kontrollen gjennomføres av (jf. pkt 6 i programmet) innen 1. mai 2009.

Usikkerhet i aktivitetsdata for brenngass (kildestrøm 1)

For bestemmelse av aktivitetsdata for kildestrøm 1 (brenngass) benytter StatoilHydro ultralydmåler. StatoilHydro har beregnet usikkerheten i aktivitetsdata for brenngass til å ligge innenfor kravet til maksimal usikkerhet i aktivitetsdata (dvs. $\pm 1,5\%$), jf. klimavoteforskriften vedlegg 2A.1. Usikkerheten er beregnet til $\pm 1,06\%$ for kildestrøm 1.

De gjennomførte usikkerhetsberegningene har etter SFTs oppfatning noen klare svakheter. Bedriften har blant annet benyttet maksimale tillatte usikkerhet angitt i forskrift om måling av petroleum for fiskale formål og beregning av CO₂-avgift (måleforskriften) som inngangsverdier for flere parametere, som for eksempel trykk og temperatur. Disse verdiene forteller ikke den reelle usikkerheten i disse parametrene ved Kristinfeltet. I tillegg er det benyttet typiske verdier for usikkerheten i kalibrering. For å få korrekte data bør kalibreringsbevis fra siste kalibrering av måleutstyret ved Kristinfeltet benyttes. Det kan også synes som at usikkerhetene ikke er kombinert i henhold til Guidance of Uncertainty Measures (GUM). SFT finner av den grunn ikke usikkerhetsberegningene tilfredsstillende. Det er vanskelig å ta stilling til om usikkerheten for bestemmelse av mengden brenngass ligger innenfor kravet gitt i bedriftens tillatelse. StatoilHydro skal derfor sende SFT en ny usikkerhetsanalyse basert på 2008-data innen 1. juni 2009, der ovennevnte innvendinger er tatt hensyn til.

SFT vil for øvrig vise til beregningsprogrammet som Norsk forening for olje- og gassmåling (NFOGM) har utarbeidet for bestemmelse av usikkerhet i aktivitetsdata i forbindelse med overholdelse av krav i CO₂-måleforskriften og som kan vurderes benyttet som utgangspunkt for oppdatering av usikkerhetsanalysen i forbindelse med den årlige rapporteringen, jf. klimavoteforskriften § 2-5 d).

Usikkerhet i aktivitetsdata for fakkeltgass (kildestrøm 2)

For kildestrøm 2 har StatoilHydro ikke dokumentert usikkerhetsberegninger, men rapportert om fem prosent usikkerhet. De har vist til forskrift om måling av petroleum for fiskale formål og beregning av CO₂-avgift (måleforskriften) som krever at usikkerheten i aktivitetsdata for fakkeltgass kan maksimalt være fem prosent. Dette kravet er strengere enn kravet i måleprogrammet på $\pm 7,5$ prosent. Henvisning til forskriftskrav er imidlertid ingen dokumentasjon av reell usikkerhet. Manglende dokumentasjon av usikkerhetsberegningene er avvik i henhold til tillatelsen og kvoteforskriftens § 2-5 d). Vi ber om at StatoilHydro ettersender usikkerhetsberegningene for kildestrøm 2 innen 1. juni 2009.

Vurdering av faktorer

For kildestrøm 2 har bedriften, i tråd med tillatelsen, benyttet standard utslippsfaktor. Standard oksidasjonsfaktor er lagt til grunn ved beregning av utslippene fra kildestrøm 1 og 2. For kildestrøm 1 kreves det i tillatelsen at det benyttes bedriftsspesifikke utslippsfaktorer ved beregningen av det kvotepliktige utslippet. StatoilHydro har rapportert faktor og usikkerhet i faktor for denne kildestrømmen. De rapporterte dataene fremgår i tabellen nedenfor.

Kilde strøm nr	Kilde strøm	Bedriftsspesifikk utslippsfaktor	Frekvens for bestemmelse av utslippsfaktor [Krav i tillatelsen]	Rapportert frekvens for bestemmelse av utslippsfaktor	Rapportert usikkerhet
1	Brenn gass	0,002360 tonn CO ₂ /Sm ³	Månedlig	11 prøver/år	0,3

Iht. tillatelsen av 28. mars 2008 skal det tas månedlige prøver og analyser av brenngass for bestemmelse av utslippsfaktor for kildestrøm 1. I 2008 ble det til sammen tatt 11 prøver av kildestrøm 1.

Basert på 11 prøver fra 2008 er usikkerheten for utslippsfaktoren for kildestrøm 1 beregnet til $\pm 0,3$ %. Dette er innenfor kravet på $\pm 0,5$ % som følger av klimakvoteforskriftens vedlegg 3D. Christian Michelsens Research (CMR) har gått gjennom regnearket som StatoilHydro Kristin benytter til å beregne prøvetakingsfrekvens og usikkerheter i brenngass utslippsfaktor. CMR bekrefter etter en gjennomgang av data for Troll og Oseberg at StatoilHydros metode gir de samme resultater som ved tilsvarende beregninger hos CMR.

Beregning av utslipp

StatoilHydro har i 2008 for Kristin *ikke* benyttet en vektet årlig utslippsfaktor, men isteden benyttet en aritmetisk snittverdi av beregnede utslippsfaktorer for brenngass, dvs. for hhv. kildestrøm 1 multiplisert denne med årlig mengde aktivitetsdata.

Dette er et avvik fra tillatelsen til kvotepliktige utslipp av 28. mars 2008, jf. klimakvoteforskriften vedlegg 3D. SFT ser alvorlig på at StatoilHydro har gjort en så

grunnleggende feil i beregning av årlig utslipp. Dette er en feil SFT har funnet i rapportene fra flere av feltene der StatoilHydro er operatør. Det kan derfor synes som dette er en felles tilnærming for selskapet. StatoilHydro opplyser at selskapet for 2009 planlegger å beregne midlere utslippsfaktorer pr. måned som vil bli brukt på tilhørende månedlige aktivitetsdata. SFT er derfor overrasket over at StatoilHydro for 2008 ikke har beregnet årlig utslipp basert på vektet utslippsfaktor når bedriften åpenbart skjønnte at feil tilnærming var valgt. SFT ber StatoilHydro om å redegjøre innen 1. mai 2009 om bakgrunnen for den feilaktige metoden i beregning av årlig utslipp. Videre ber vi bedriften sende SFT en bekreftelse på at det er etablert rutiner som sikrer at det fra og med 2009 vil bli benyttet vektet utslippsfaktor i beregning av årlig kvotepliktig utslipp.

Kvotepliktig utslipp

StatoilHydro har i 2008 hatt avvik fra tillatelsen til kvotepliktig utslipp og klimakvoteforskriften. I tillegg har bedriften ikke redegjort tilstrekkelig for alle punkter i klimakvoteforskriften § 2-5. SFT finner likevel å kunne legge bedriftens rapporterte aktivitetsdata og faktorer til grunn ved beregning av bedriftens kvotepliktige klimagassutslipp.

Dette gir følgende kvotepliktige utslipp i 2008:

Kildestrømnr	Kildestrøm	Aktivitetsdata	Utslippsfaktor	Kvotepliktig utslipp ¹
1	Brenngass	78 358 027 Sm ³	0,002360 tonn CO ₂ /Sm ³	184 924,9 tonn
2	Fakkalgass	2 615 312 Sm ³	0,003730 tonn CO ₂ /Sm ³	9 755,1 tonn
3	Diesel			2 047,8 tonn
Totale kvotepliktige utslipp				196 728 tonn

1) Utslippene fra hver enkelt kildestrøm tar hensyn til desimaler i aktivitetsdata og delsummer som ikke framgår av tabellen.

3. Vedtak om godkjenning av kvotepliktige utslipp

SFT har gjennomgått den innsendte rapporten og finner å kunne legge innrapporterte utslippstall til grunn når kvoteplikten skal gjøres opp 30. april. Bedriften har hatt et kvotepliktig utslipp på 196 728 tonn CO₂ i 2008. Vedtaket om godkjenning av rapport om kvotepliktige utslipp er hjemlet i klimakvoteloven § 17 første ledd.

StatoilHydro skal sende SFT nærmere informasjon innen fastsatte frister. Pålegg om redegjørelser er hjemlet i forurensningsloven § 51.

4. Oppgjør av kvoteplikten

Innen 30. april 2009 må alle kvotepliktige virksomheter overføre det antall kvoter som svarer til virksomhetens verifiserte, kvotepliktige utslipp i 2008 til Statens oppgjørskonto i kvoteregisteret, jf. § 13 i klimakvoteloven. For Statoil Hydro, Kristinfeltet innebærer dette

at 196 728 kvoter skal overføres fra bedriftens driftskonto i kvoteregisteret til Statens oppgjørskonto. SFT har registrert bedriftens verifiserte, kvotepliktige utslippstall i kvoteregisteret. Se punkt 4.5.3 i kvoteregisterets brukermanual for mer informasjon. Brukermanualen kan lastes ned fra kvoteregisterets nettsted: www.kvoteregister.no.

5. Gebyr

SFTs behandling og godkjenning av utslippsrapporten er omfattet av en gebyrordning, jf. § 5-5 i klimakvoteforskriften. Basert på SFTs ressursbruk i forbindelse med behandling og godkjenning av rapporten er det fastsatt en gebyrsats etter høy gebyrklasse. Bedriften skal derfor betale et gebyr på kr. 30 000,-.

Faktura vil bli ettersendt.

6. Klage

Vedtaket, herunder også fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til SFT.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at godkjenningen av den kvotepliktige utslippsrapporten ikke skal legges til grunn ved oppgjør av kvoteplikten 30. april 2009.

Opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken vil SFT kunne gi på forespørsel.

7. Oppsummering

SFT godkjenner StatoilHydros rapport om kvotepliktige utslipp i 2008. Vedtaket er hjemlet i klimakvoteloven § 17 første ledd.

StatoilHydro har hatt følgende avvik fra tillatelsen og klimakvoteforskriften ved rapporteringen av kvotepliktige utslipp for 2008:

- Bedriften har ikke dokumentert usikkerheten i aktivitetsdata for kildestrøm 2 (fakkalgass). Dette er et avvik fra klimakvoteforskriftens § 2-5 bokstav d.
- Bedriften har ikke benyttet en vektet årlig utslippsfaktor ved beregning av CO₂-utslippet fra kildestrøm 1 (brenngass). Dette er et avvik fra bedriftens program for måling og beregning av kvotepliktige utslipp punkt 4.

SFT fastsetter følgende tidsfrister for ytterligere redegjørelser:

Innen 1. mai 2009:

- Bedriften skal redegjøre for bakgrunnene for bruk av feilaktig metode for beregning av årlig utslippstall fra kildestrøm 1 (brenngass).
- Bedriften skal sende inn opplysninger om måleutstyret som benyttes for bestemmelse av aktivitetsdata for kildestrøm 1 og 2.

Innen 1. juni 2009:

- Bedriften skal sende SFT oppdaterte usikkerhetsberegninger for aktivitetsdata for kildestrøm 1 (brenngass).
- Bedriften skal sende SFT usikkerhetsberegninger for aktivitetsdata for kildestrøm 2 (fakkalgass).

SFT viser for øvrig til frister gitt i brev fra SFT av 14. januar 2009.

StatoilHydro ilegges et gebyr på kr 30 000,- for SFTs behandling av utslippsrapporten.

Vedtaket, herunder også fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet.

Med hilsen

Erling Espolin Johnson
prosjektleder

Ida Bjørkum
rådgiver

Kopi:

Oljedirektoratet, Postboks 600, 4003 Stavanger
Petroleumstilsynet, Postboks 599, 4003 Stavanger